

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารโรงเรียนจะดีมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับบุคลากรหลายฝ่าย หลายหน้าที่ แต่ที่ถือว่าสำคัญที่สุดมี 2 ฝ่าย คือ ผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอน ผู้บริหารเป็น ผู้นำในโรงเรียน ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก ตลอดจนทั้งคอยกระตุ้นและช่วยปรับปรุงมาตรฐานการสอน ของครูในโรงเรียนให้สามารถปฏิบัติงานด้วยความเรียบร้อย (ภิญโญ สาร, 2526, หน้า 171) ผู้บริหารเป็นผู้มีอิทธิพลต่อความเจริญก้าวหน้าหรือเสื่อมถอยของโรงเรียน ดังที่ อรุณ รักธรรม (2522, หน้า 188) กล่าวว่า “ผู้นำเปรียบประดุจดวงประทีปขององค์กร เป็นสัญลักษณ์ เป็นตัวแทน ขององค์กร เป็นจุดรวมพลังของทุกคนในองค์กร ฉะนั้นผู้นำย่อมเป็นหลักที่สำคัญยิ่งต่อหน่วยงาน ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา และต่อผลงานอันเป็นส่วนรวม” นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่สอดคล้องกับแนวคิด ของ อรุณ รักธรรม อีกอย่างเช่น เบนเน็ต (Bennett, 1978 อ้างถึงใน อิทธิชัย ชนเศรษฐ์, 2536, หน้า 1) พบในงานวิจัยของตนเองว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครู มีผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพทางการสอน และ วัชริน จงไพจิตรกุล (2525 อ้างถึงใน กวี รังสิวารักษ์, 2530) พบว่า แบบของผู้นำมีผลต่อบรรยากาศขององค์กรของโรงเรียน หรือ โอเวน (Owens, 1970) กล่าวว่า “มีบางโรงเรียนครูสอนมีประสิทธิภาพมากกว่าโรงเรียนอื่น โดยที่เราไม่ทราบปัจจัยที่ส่งผลทั้งหมด แต่ทราบว่าปัจจัยที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อปัจจัยอื่น ๆ คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนนั้น ๆ” และนอกจากนั้น ดรึคเคอร์ (Drucker, 1977 อ้างถึงใน สมยศ นาวิการ, 2540, หน้า 113) ได้ชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหาร (ผู้นำธุรกิจ) เป็นทรัพยากรที่หาได้ยากที่สุดในองค์กรธุรกิจ เนื่องจากการ ขาดแคลนผู้นำที่มีประสิทธิภาพ

ภาวะผู้นำจำแนกได้หลายรูปแบบ โดยขึ้นอยู่กับทฤษฎีหรือแนวคิดที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการ พิจารณา ฮัลปิน (Halpin, 1978 อ้างถึงใน สมยศ นาวิการ, 2540, หน้า 124) ได้แบ่งพฤติกรรมผู้นำ ออกเป็น 2 แบบ คือ แบบกิจสัมพันธ์ (Consideration) ซึ่งฮัลปิน ได้สรุปว่า ความเป็นผู้นำ แบบมุ่งงานสูง และมุ่งความสัมพันธ์สูง เป็นพฤติกรรมของผู้นำที่ดีที่สุด ส่วน เบลค และแมคแคน (Blake & Mccanse, 1998 อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตน์, 2545, หน้า 110) ให้ทัศนะพฤติกรรม แบบมุ่งงานสูงและมุ่งความสัมพันธ์สูงเป็นไปได้อีก จึงให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้มีความยืดหยุ่นใน การแสดงพฤติกรรมผู้นำที่เป็นจริงโดยขึ้นอยู่กับการวินิจฉัย คน (People) และการผลิต (Production) ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ (วิโรจน์ สารรัตน์, 2545, หน้า 110)

แม้จะมีความพยายามศึกษารูปแบบพฤติกรรมผู้นำ เพื่อนำไปใช้ให้เหมาะกับสถานการณ์ แต่นักวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำที่ใช้ได้ดีที่หนึ่งอาจใช้ไม่ได้ในอีกที่หนึ่ง ดังนั้นจึงได้มีการพัฒนา ทฤษฎีตามสถานการณ์ (Situational/ Contingency Theory) โดยคำนึงถึงปัจจัยตามสถานการณ์ ด้านต่าง ๆ ทั้งด้านลักษณะเชิงบุคลิกภาพ (Personality Traits) ด้านพฤติกรรม (Behaviors) และ ด้านอื่น ๆ ซึ่งมีผู้ศึกษาไว้หลายท่านด้วยกันและทั้งหมดมีความคิดเห็นเช่นเดียวกันว่า “เมื่อสถานการณ์ เปลี่ยนไป ภาวะผู้นำย่อมต้องเปลี่ยนตามไปด้วย” หรืออาจกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า ไม่มีพฤติกรรม ผู้นำใดเพียงพฤติกรรมเดียวที่จะใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพกับทุก ๆ สถานการณ์ (Hersey & Blanchard, 1988, p. 111)

การศึกษาแบบภาวะผู้นำตามสถานการณ์มีผู้ศึกษาไว้หลายทฤษฎีด้วยกัน ทฤษฎีที่สนใจ คือ ทฤษฎีของเฮอร์เชและบลันชาร์ด (Hersey & Blanchard) ในระยะแรกเรียกว่า ทฤษฎีวงจรชีวิต ของภาวะผู้นำ (Life – Cycle Theory of Leadership) โดยแบ่งพฤติกรรมออกเป็นสองมิติ เช่นเดียวกับผลการศึกษาวิจัยที่รัฐโอไฮโอ คือ พฤติกรรมมุ่งงาน (Task Behavior) และพฤติกรรมมุ่ง สัมพันธ์ (Relationship Behavior) ซึ่งผู้นำจะใช้การติดต่อสื่อสารแบบสองทางหรือมากกว่า พฤติกรรมใดจะเหมาะกับสถานการณ์ใดพิจารณาจากความพร้อม (Readiness) ของผู้ใต้บังคับบัญชา ในด้านความสามารถ (Ability) และด้านความเต็มใจ (Willingness) ที่จะทำให้งานสำเร็จ (Hersey & Blanchard, 1988) และจากความพร้อม สามารถแบ่งภาวะผู้นำได้ 4 แบบ ได้แก่ แบบสั่งการ (Telling) แบบเสนอความคิด (Selling) แบบมีส่วนร่วม (Participating) และแบบมอบหมายงาน (Delegating) (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2545, หน้า 115) นอกจากนี้ เฮอร์เชและบลันชาร์ดได้ยึดถือ ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นตัวแปรทางสถานการณ์ที่สำคัญที่สุด โดยให้เหตุผลว่า ตัวแปรทางสถานการณ์ มีหลายประการ คือ ผู้นำ ผู้ตาม ผู้บังคับบัญชาเบื้องบน เพื่อนร่วมงาน องค์กร ลักษณะงาน และเวลา เป็นต้น และในการบริหารงานในสถานการณ์ที่เป็นจริงนั้น ตัวผู้นำจะพิจารณาตัวแปร ทั้งหมดทุกครั้งก่อนตัดสินใจสั่งการคงเป็นเรื่องยาก ดังนั้น เฮอร์เชและบลันชาร์ดจึงยึดความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตามเป็นตัวแปรสำคัญที่สุด ส่วนตัวแปรอื่น ๆ มีความสัมพันธ์รองลงมา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แซนฟอร์ด (Sanford, 1950 cited in Hersey & Blanchard, 1988, p. 151) ที่ว่า ผู้ตามเป็นตัวแปรที่มีชีวิต อาจยอมรับหรือปฏิเสธอำนาจของผู้นำได้ และหากผู้ตาม ปฏิเสธอำนาจของผู้นำแล้ว แผนงานต่าง ๆ ของผู้นำและตัวแปรอื่น ๆ ย่อมไม่มีความหมาย (Hersey & Blanchard, 1988, p. 167)

ทฤษฎีของเฮอร์เชและบลันชาร์ด มีจุดประสงค์ที่จะให้ผู้บริหารนำหลักการ ไปใช้และ ปฏิบัติในสถานการณ์ที่เป็นจริงได้ และทฤษฎีนี้มีจุดเด่นหลายประการดังเช่น ยุคเคิล (Yukl, 1989, p. 144) ได้กล่าวไว้ในหนังสือภาวะผู้นำในองค์กรว่า ทฤษฎีของเฮอร์เชและบลันชาร์ดมีข้อดีใน

เรื่องของความยืดหยุ่นและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ทำให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ได้ยื่นข้อเสนอให้ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชาแต่ละคนแตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสม และปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชาคนเดียวกันให้ต่างกันออกไปหากสถานการณ์เปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ยังยื่นข้อเสนอให้ผู้บริหารเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และความเชื่อมั่นในการทำงานของผู้ได้บังคับบัญชาพยายามพัฒนาผู้ได้บังคับบัญชา ไม่คิดว่าผู้ได้บังคับบัญชาที่ด้อยทักษะและขาดแรงจูงใจในการทำงานจะเป็นเช่นนั้นตลอดไป ซึ่งข้อดีเหล่านี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาของเอกชน เนื่องจากปัจจุบัน ถึงแม้ว่ารัฐจะให้การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน แต่การดำเนินงานก็ยังประสบปัญหาหลายประการ ได้แก่ ปัญหาด้านนักเรียน ไม่สามารถเลือกรับนักเรียนได้ นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะกระบวนการ ปัญหาด้านบุคลากร โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เนื่องจากผู้บริหารบางส่วนยังมีความรู้ความสามารถในการบริหารไม่เพียงพอ ไม่เน้นการพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจัง นอกจากนี้ผู้บริหารส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรีหรือต่ำกว่า อีกทั้งผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิทางการศึกษา และที่สำคัญอีกอย่างก็คือ ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการ การบริหารโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ ยังไม่เป็นระบบที่จะเอื้อต่อการนำองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2538, หน้า 2-3)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยตระหนักความสำคัญของการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำสถานศึกษาให้บรรลุประสิทธิผล จึงสนใจที่จะศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำของเฮอร์เชลและบลันชาร์ด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร และตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาความยืดหยุ่นในการใช้แบบภาวะผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อศึกษาการปรับใช้แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลของการศึกษาค้นคว้า จะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการตรวจสอบและประเมินแบบภาวะผู้นำของตน
2. ผลของการศึกษาค้นคว้า จะเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาสำหรับผู้บริหารสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในการพิจารณาภาพรวมเกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน
3. ผลของการศึกษาค้นคว้า จะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารระดับสูงของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในการพัฒนาความรู้และทักษะในการใช้แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน

คำถามในการวิจัย

1. แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร และตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันเป็นอย่างไร
2. ความขัดแย้งในการใช้แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นอย่างไร
3. การปรับใช้แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นอย่างไร

ขอบเขตในการวิจัย

ในการศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขต ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา ผู้วิจัยต้องการศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยนำกรอบความคิดเกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพและความสามารถในการปรับใช้แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน (Leader Effectiveness and Adaptability Description – LEAD – Self) ของเฮอร์เชและบลันชาร์ด (Hersey & Blanchard, 1988 อ้างถึงใน อิทธิชัย ธนเศรษฐ์, 2536) ในการเลือกใช้แบบภาวะผู้นำ 4 แบบ คือ แบบสั่งการ แบบเสนอความคิด แบบให้มีส่วนร่วม และแบบมอบหมายงาน ตามสถานการณ์สมมติ 12 สถานการณ์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ศึกษา การศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2546 จำนวน 393 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ประเภทสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 193 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น

3.1.1 เพศ

3.1.2 อายุ

3.1.3 วุฒิการศึกษา

3.1.4 ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร

3.1.5 ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 แบบภาวะผู้นำ

3.2.1.1 แบบสั่งการ

3.2.1.2 แบบเสนอความคิด

3.2.1.3 แบบมีส่วนร่วม

3.2.1.4 แบบมอบหมายงาน

3.2.2 ความยืดหยุ่นในการใช้แบบผู้นำ

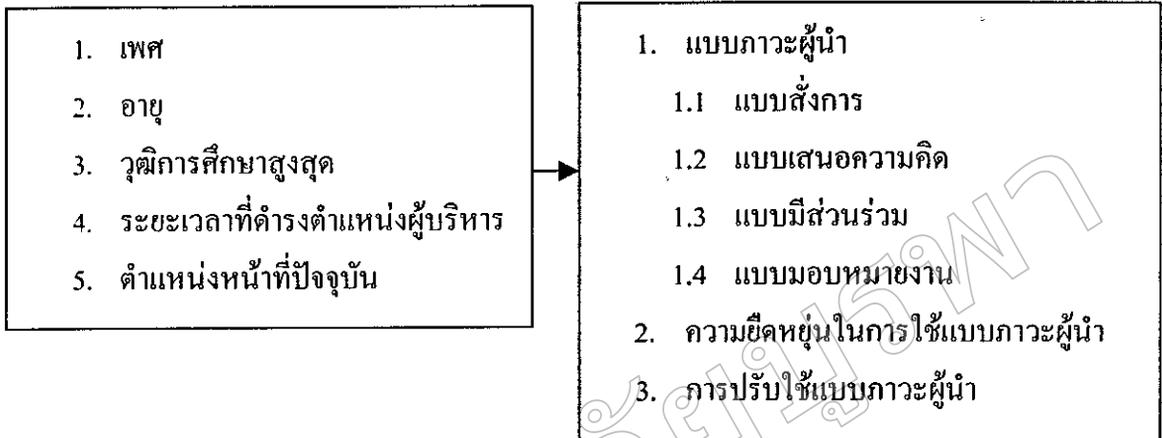
3.2.3 การปรับใช้แบบภาวะผู้นำ

กรอบความคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามขอบข่ายของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และความพร้อมของกลุ่มผู้ตามของ เฮอริเช และบลันชาร์ด (Hersey & Blanchard, 1988, p. 173) ซึ่งน่าจะมีผลมาจากตัวแปรที่สำคัญ คือ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร และตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ดังกรอบความคิดประกอบการศึกษาค้นคว้า ในภาพที่ 1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาวะผู้นำ หมายถึง การที่ผู้นำใช้อิทธิพลหรือความสามารถของตน ให้สมาชิกในกลุ่มปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้
2. แบบภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแสดงออกมาในลักษณะที่มีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น เพื่อให้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งวัดได้โดยใช้แบบภาวะผู้นำตามความคิด ความเชื่อ สถานการณ์หรือประสบการณ์ ดังนี้
  - 2.1 แบบสั่งการ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงบทบาท และให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานตามวิธีการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา
  - 2.2 แบบเสนอความคิด หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้การสื่อสาร 2 ทางอธิบายข้อสงสัยของผู้ใต้บังคับบัญชา รับฟังเหตุผล สนับสนุนทางด้านอารมณ์ สังคม ให้กำลังใจ และใช้วิธีการโน้มน้าวใจ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นด้วยกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา
  - 2.3 แบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้การสื่อสาร 2 ทางรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา สนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือตัดสินใจด้วยตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาจะพยายามหลีกเลี่ยงการออกคำสั่ง
  - 2.4 แบบมอบหมายงาน หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำและสนับสนุนเพียงเล็กน้อย เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจปัญหาและแผนงาน ส่วนการตัดสินใจใน

เรื่องรายละเอียด วิธีปฏิบัติ เวลา และสถานที่ อนุญาตให้ผู้ได้บังคับบัญชาที่มีอิสระในการตัดสินใจ และเลือกวิธีดำเนินงาน ได้อย่างเต็มที่

3. สถานการณ์ความพร้อม หมายถึง ความสามารถและความตั้งใจหรือความมั่นใจของผู้ได้บังคับบัญชาที่จะทำงานหรือรับผิดชอบงานให้บรรลุเป้าหมาย

3.1 ความพร้อมระดับที่ 1 หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถน้อย และไม่ตั้งใจหรือขาดความมั่นใจในการทำงาน

3.2 ความพร้อมระดับที่ 2 หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถน้อย แต่มีความตั้งใจหรือความมั่นใจในการทำงาน

3.3 ความพร้อมระดับที่ 3 หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ แต่ไม่ตั้งใจหรือขาดความมั่นใจในการทำงาน

3.4 ความพร้อมระดับที่ 4 หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและความตั้งใจหรือความมั่นใจในการทำงาน

4. ความยืดหยุ่นในการใช้แบบภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการใช้แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ในภาคตะวันออก หากสามารถใช้แบบภาวะผู้นำได้หลายแบบ เรียกว่า มีความยืดหยุ่น หากมีการใช้แบบภาวะผู้นำเพียงแบบใดแบบหนึ่ง ก็เรียกว่า ไม่มีความยืดหยุ่น

5. การปรับใช้แบบภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ภาคตะวันออก ในการเลือกใช้แบบภาวะผู้นำให้สอดคล้องกับสถานการณ์ความพร้อมของบุคคล หรือผู้ได้บังคับบัญชา

6. ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ในภาคตะวันออก หมายถึง ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ และครูใหญ่สถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ระยอง จันทบุรี และตราด

7. อายุ หมายถึง ระดับอายุของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ในภาคตะวันออก จำแนกเป็น 4 กลุ่ม คือ

7.1 ต่ำกว่า 41 ปี

7.2 41 – 50 ปี

7.3 51 – 60 ปี

7.4 สูงกว่า 60 ปี

8. วุฒิการศึกษาสูงสุด หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ในภาคตะวันออก จำแนกเป็น 3 ระดับ คือ

8.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

8.2 ปริญญาตรี

8.3 สูงกว่าปริญญาตรี

9. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร หมายถึง ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ภาคตะวันออก จำแนกเป็น 3 กลุ่ม

9.1 ต่ำกว่า 3 ปี

9.2 3-6 ปี

9.3 สูงกว่า 6 ปี

10. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ได้แก่ ตำแหน่งผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ และครูใหญ่

11. สถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษา หมายถึง สถานศึกษาเอกชนที่เปิดสอนความรู้ประเภทสามัญ ตั้งแต่ระดับการศึกษาประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย